

I

De zon brandde niet half zo heet als hij wel had meegemaakt, maar toch zo heet dat hij er verward en duizelig van werd. Hij was heel zwak. Hij had al tweeënzeventig uur niet gegeten, en achtenveertig uur niets meer gedronken.

Niet zwak. Hij was bezig dood te gaan, en dat wist hij.

De beelden in zijn hoofd gingen over dingen die wegdreven. Een roeiboot op de stroom van een rivier, strak aan het meertouw, trekkend en rukkend tot het meertouw knapte. Hij zag het als een klein jongetje dat zou zien, dat laag in de boot zat en hulpeloos naar de oever keek terwijl de boot steeds verder van de steiger wegdreef.

Of een zeppelin, die zacht heen en weer bewoog op een briesje en op de een of andere manier loskwam van de mast waaraan het ankertouw was bevestigd en omhoog- en wegzweefde, langzaam, terwijl het jongetje beneden op de grond kleine figuurtjes druk in de weer zag, zwaaiend, starend met omhooggeheven bezorgde gezichten.

Toen vervaagden de beelden omdat woorden belangrijker leken dan beelden, wat absurd was, want hij had zich nog nooit voor woorden geïnteresseerd. Maar voordat hij zou sterven, wilde hij weten welke woorden van hem waren. Welke woorden waren op hem van toepassing? Was hij een man of een jongen? Hij was beide genoemd. *Wees een man*, hadden ze gezegd, terwijl anderen zeiden: *je kunt het de jongen niet kwalijk nemen*. Hij was oud genoeg om te stemmen en te doden, dus was hij een man. Maar hij mocht nog niet drinken, zelfs geen bier, en dus was hij nog een jongen. Was hij moedig, of een lafaard? Ze hadden hem beide genoemd. Ze hadden hem verward genoemd, gestoord, labiel, getraumatiseerd, een deur die uit zijn hengsels was gezakt, en ze hadden gezegd dat hij aan waandenkbeelden leed. Dat kon hij allemaal begrijpen en accepteren, behalve dat van die deur. Moest

hij dan *in scharnieren hangen*? Als een deur? Misschien waren mensen wel deuren. Misschien gingen er wel dingen door hen heen. Misschien klapperden ze wel in de wind. Hij dacht een oneindig lang moment na over die vraag en sloeg toen gefrustreerd met zijn hand in de lucht. Hij zat te bazelen als een tiener die wiet heeft gerookt.

Dat was hij ook geweest, tot anderhalf jaar geleden.

Hij viel op zijn knieën. Het zand brandde niet half zo heet als hij had meegemaakt, maar wel zo heet dat het de kou verzachtte die hij voelde. Hij viel voorover op zijn gezicht, uitgeput, volledig leeg. Hij wist zekerder dan hij ooit iets had geweten, dat hij zijn ogen nooit meer open zou doen als hij ze nu dichtdeed.

Maar hij was zo moe.

Zo verschrikkelijk moe.

Vermoeider dan een man of een jongen ooit was geweest.

Hij deed zijn ogen dicht.

2

De grens tussen Hope en Despair was een scherpe lijn in de weg op de plaats waar het asfalt van de ene stad ophield en dat van de andere stad begon. In Hope hadden ze dik, donker asfalt gebruikt, gladgewalst. Despair beschikte over een kleiner budget. Dat was duidelijk. Ze hadden hete teer over een hobbelige verharding gegoten en daar grijs grind over gestrooid. Op de grens tussen beide manieren van wegebouw was een spleet van een paar centimeter niemandsland, gevuld met een zwarte rubberen substantie. Een dilatatievoeg. Een grens. Een lijn. Jack Reacher stapte er zonder nadenken overheen en liep verder. Hij besteedde er totaal geen aandacht aan.

Achteraf wist hij het zich echter heel goed te herinneren. Achteraf kon hij zich alle details herinneren.

Hope en Despair lagen allebei in Colorado. Reacher was in Colorado omdat hij twee dagen daarvoor in Kansas was en omdat Colorado naast Kansas lag. Hij volgde een zuidwestelijke route. Hij was in Calais geweest, in Maine, en het was in hem opgekomen om het continent diagonaal over te steken, het hele eind naar San Diego in Californië. Calais was de laatste grote stad in het noordoosten en San Diego was de laatste grote stad in het zuidwesten. Van het ene uiterste naar het andere. Van de Atlantische Oceaan naar de Grote Oceaan, van koel en vochtig naar heet en droog. Hij nam de bus als er een was en lifte als er geen bus was. Als hij geen lift kon krijgen, liep hij. Hij was in Hope aangekomen, gezeten naast een gepensioneerde vertegenwoordiger in knopen, in een flesgroene Mercury Grand Marquis. Hij was nu te voet op weg vanuit Hope, omdat er die ochtend geen verkeer was geweest naar het westen, naar Despair.

Achteraf herinnerde hij zich dat ook. En vroeg hij zich af waarom het hem op dat moment niet had verbaasd.

In termen van zijn grote, diagonale plan was hij licht uit koers

geraakt. Idealiter had hij meer naar het zuiden moeten afbuigen, New Mexico in. Maar hij hechtte niet zo aan plannen en de Grand Marquis was een comfortabele auto geweest en de oude man was op weg naar Hope omdat hij er drie kleinkinderen wilde bezoeken, voordat hij verder zou trekken naar Denver, waar hij er nog vier had. Reacher had geduldig geluisterd naar de anekdotes van de man over zijn nageslacht en had besloten dat een zigzagkoers, eerst naar het westen en dan weer verder naar het zuiden, volstrekt acceptabel was. Misschien was het wel leuker om langs twee zijden van een driehoek te trekken dan langs één zijde. En toen had hij in Hope op een kaart gekeken en gezien dat Despair achtentwintig kilometer verder naar het westen lag. Hope en Despair – hoop en wanhoop – hij had de verleiding van de omweg niet kunnen weerstaan. Al een paar keer in zijn leven had hij diezelfde tocht in overdrachtelijke zin gemaakt. Nu de mogelijkheid zich voordeed, leek het hem een goed moment om de tocht maar eens in het echt te maken.

Achteraf kon hij zich die opwelling ook nog herinneren. De weg tussen beide plaatsen was een rechte tweebaansweg. Hij liep langzaam omhoog naar het westen. Niet spectaculair. Het deel van Colorado waar Reacher was, was vrij vlak. Vergelijkbaar met Kansas. Je kon echter in de verte de Rocky Mountains zien, blauw en massief en wazig. Ze leken heel dichtbij. En toen plotseling niet meer. Reacher kwam over de top van een glooiende helling en begreep plotseling waarom het ene stadje Hope heette en het andere Despair. De pioniers die honderdvijftig jaar eerder hun moeizame weg naar het westen hadden gezocht, hadden hun kamp opgeslagen in Hope met uitzicht op het laatste grote obstakel op hun tocht, ogenschijnlijk binnen handbereik. Dan, na een dag, een week of een maand rust, zouden ze verder zijn getrokken, deze zelfde glooiende heuvel op, en hebben gezien dat de nabijheid van de Rocky's niets anders was dan een speling van de natuur. Een optische illusie. Een gril van het licht. Vanaf de top van die heuvel leek de grote bergketen opnieuw ver weg, onbereikbaar ver weg zelfs, nog honderden kilometers eideloze vlakte. Misschien wel duizenden kilometers, al was dat ook een illusie. Reacher dacht dat het waarschijnlijk nog zo'n tweehonderd kilometer was naar de eerste serieuze toppen. Een

zware tocht van een lange maand, te voet en met door muilezels getrokken karren, over een ruig terrein en soms langs decennia oude karrensporen. Misschien wel zes weken, in het verkeerde seizoen. In die context was het geen ramp, maar zeker een bittere teleurstelling, een klap die hard genoeg aankwam bij pioniers die ongeduldig waren en hunkerden naar het einde van de reis, om hun hoop van het ene moment op het andere te doen omslaan in wanhoop als ze vanaf de top van die heuvel een blik in de verte wierpen.

Reacher stapte van de grunderige weg van Despair de berm in en liep over harde zandkorsten naar een blok basalt ter grootte van een auto. Hij werkte zich omhoog naar het platte oppervlak en ging op zijn rug liggen met zijn handen achter zijn hoofd en staarde naar de lucht. Er hingen lange vegen van wolken hoog in de lucht die wellicht eerder condensatiesporen waren geweest van continentale nachtvluchten. Vroeger, toen hij nog rookte, zou hij misschien een sigaret hebben opgestoken om de tijd te doden. Maar hij rookte niet meer. Als je rookte moest je op zijn minst een pakje sigaretten en een doosje lucifers meeslepen en Reacher was al heel lang geleden gestopt met het meeslepen van dingen die hij niet nodig had. Hij had niets in zijn zakken behalve piergeld, een verlopen paspoort, een pinpas en een opvouwbaar tandenborstel. Hij had ook nergens anders spullen opgeslagen. Geen bagagekuis in een verafgelegen stad, niets bij vrienden. Hij bezat wat hij in zijn zakken had, en de kleren die hij droeg en de schoenen aan zijn voeten. Dat was alles en dat was genoeg. Alles wat hij nodig had en niets wat overbodig was.

Hij klom overeind en ging op zijn tenen op de rots staan. Achter hem naar het oosten lag een ondiepe kom van misschien een kilometer of vijftien in doorsnee, met ongeveer in het midden Hope, op een afstand van een kilometer of dertien, veertien, een stuk of tien bakstenen huizenblokken diep en een stuk of zes breed, en daaromheen verspreid staande huizen en boerderijen en schuren en andere bouwsels van hout en golfplaten. Het geheel vormde een warme, lage vlek in de heiige lucht. Voor hem naar het westen lagen tienduizenden vierkante kilometers vlak land, volstrekt leeg op de strepen van een paar wegen en het stadje Despair na, een kilometer of dertien, veertien verderop. Despair was moeilij-

ker te zien dan Hope. De lucht was naar het westen toe heiger. Je kon geen details zien, maar Despair leek groter dan Hope. Het had de vorm van een regendruppel, met een centrum zoals je ze overal in stadjes op de Great Plains aantrof, voornamelijk aan de zuidkant van de hoofdstraat en dan erachter nog een uitgebreider gebied waar activiteiten plaatsvonden, misschien industrie, misschien vandaar de smog. Despair zag er minder vriendelijk uit dan Hope. Koud, terwijl Hope er warm had uitgezien; grijs, terwijl Hope uit zachte tinten leek te bestaan. Het oogde niet uitnodigend. Even overwoog Reacher terug te keren en vanuit Hope naar het zuiden te trekken, terug op zijn eigenlijke koers, maar hij verwierp de gedachte nog voordat die goed en wel vorm had gekregen. Reacher verfoeide omkeren en teruggaan. Hij wilde verder, rechtdoor, hoe dan ook. Iedereen heeft een principe nodig om zijn leven structuur te geven en dat van Reacher was onverstoortbaar doorgaan op de ingeslagen weg.

Achteraf was hij kwaad op zichzelf geworden omdat hij zich zo dogmatisch had gedragen.

Hij klom van de rots en volgde een lange, diagonale lijn door het zand naar de weg, twintig meter van de plek waar hij er vanaf was gestapt. Hij begon langs de linkerkant van de weg te lopen, lange passen, ontspannen, bijna vijf kilometer per uur, tegen het verkeer in, voor de veiligheid. Er was alleen geen tegemoetkomend verkeer. Er was helemaal geen verkeer. De weg was verlaten. Er maakte geen enkel voertuig gebruik van. Geen auto, geen vrachtwagen. Niets. Geen schijn van kans op een lift. Dat verbaasde Reacher wel iets, maar hij maakte er zich geen zorgen over. Hij had al vaak genoeg een afstand van meer dan dertig kilometer te voet afgelegd. Hij kamde met zijn vingers het haar van zijn voorhoofd en trok zijn shirt los van zijn schouders en liep verder, wat er dan ook mocht gebeuren.

3

De rand van de stad werd gemarkeerd door een braakliggend terrein waar misschien twintig jaar eerder ooit iets was gepland, wat nooit was gebouwd. Daarna kwam een oud motel, gesloten, de luiken dicht, misschien wel voorgoed gesloten. Aan de andere kant van de straat en vijftig meter verderop naar het westen was een tankstation. Twee pompen, allebei oud. Niet het oude, smalle, rechtopstaande, antieke soort dat je op schilderijen van Edward Hopper zag, maar toch al wel een paar generaties uit de mode. Erachter was een kleine keet met een groezelig raam waarachter blikken olie waren opgestapeld in de vorm van een piramide.

Reacher stak het terrein voor het tankstation over en stak zijn hoofd om de hoek van de deur. In de keet was het donker en het rook er naar creosoot en warm, ruw hout. Achter een toonbank zat een man in een blauwe overall vol zwarte, vuile vlekken. Hij was een jaar of dertig, en mager.

‘Heb je koffie?’ vroeg Reacher hem.

‘Dit is een tankstation,’ zei de man.

‘Bij tankstations verkopen ze koffie,’ zei Reacher. ‘En water, en frisdrank.’

‘Hier niet,’ zei de man. ‘Hier verkopen we benzine.’

‘En olie.’

‘Als je dat nodig hebt.’

‘Kan ik hier in de stad ergens koffie krijgen?’

‘Er is een restaurant.’

‘Eentje?’

‘Meer hebben we niet nodig.’

Reacher trok zijn hoofd terug in het daglicht en liep door. Honderd meter verder naar het westen begonnen er trottoirs, en volgens een bord aan een paal veranderde de naam van de weg in Mainstreet. Dertig meter verder was het eerste huizenblok. Het

bestond uit een sombere, bakstenen kubus, drie verdiepingen hoog, aan de linkerkant van de straat, de zuidkant. Misschien was het ooit een warenhuis geweest. Het was nog steeds een soort winkel. Reacher zag door de stoffige ramen op de begane grond drie klanten en balen stof en plastic huishoudelijke artikelen. Ernaast was eenzelfde bakstenen kubus van drie verdiepingen, en daarnaast nog een, en dan nog een. Het centrum van het stadje leek te bestaan uit twaalf blokken in het vierkant, voor het merendeel aan de zuidkant van Mainstreet gelegen. Reacher was niet bepaald een expert op het gebied van stedenbouw, en hij wist dat hij een heel eind westelijk van de Mississippi was, maar het geheel gaf hem een gevoel alsof hij in een oude fabrieksstad in Connecticut was, of aan de waterkant van Cincinnati. Het was saai en streng, zonder opsmuk, en aftands. Hij had films gezien over het kleinsteedse Amerika waarin ze kunstzinnige decors hadden gebruikt die net iets mooier en levendiger waren dan in het echt. Dit was precies andersom. Het leek wel of een decorbouwer zijn uiterste best had gedaan om met een hele ploeg toneelknechten alles sjofeler en somberder te maken dan nodig was. Er was weinig verkeer op straat. Een paar personenauto's en pick-ups reden langzaam en lui voorbij. Er was er niet één bij die nieuwer was dan drie jaar oud. Er waren maar weinig voetgangers op de trottoirs. Reacher sloeg een willekeurige zijstraat naar links in, op zoek naar het restaurant. Hij doorkruiste een tiental blokken en kwam langs een kruidenier en een kapper en een bar en een pension en een oud, verlopen hotel, voordat hij de eettent vond. Die lag uitgespreid over de hele begane grond van nog zo'n saaie bakstenen kubus. Het plafond was hoog en het grootste deel van de muren bestond uit ramen met grote platen glas van de vloer tot het plafond. Het zag eruit alsof het ooit de showroom van een garage was geweest. De vloer was betegeld en de tafels en stoelen waren van eenvoudig bruin hout en het rook er naar gekookte kool. Meteen bij de ingang was een soort receptie met een bordje op een korte koperen standaard met een zware voet, waarop stond HIER WACHTEN A.U.B. TOT WIJ U EEN PLAATS AANWIJZEN. Hetzelfde bordje dat hij overal zag, op het hele continent. Zelfde letters, zelfde kleuren, zelfde vorm. Er was vast ergens een bedrijf dat was gespecialiseerd in horecabenoedigheden, waar ze met dui-

zenden tegelijk werden geproduceerd. Hij had hetzelfde bordje in Calais in Maine gezien en hij verwachtte dat hij het ook in San Diego in Californië te zien zou krijgen. Hij bleef naast het bordje staan en wachtte.

En wachtte.

Er zaten elf klanten te eten. Drie paren, een drietal en twee mensen alleen. Eén serveerster. Geen personeel bij de ingang. Niemand bij de receptie. Niet ongebruikelijk. Reacher had in genoeg vergelijkbare gelegenheden gegeten om het ritme te kennen, onderbewust. De eenzame serveerster zou snel genoeg zijn kant op kijken en knikken, als om te zeggen *Ik ben zo bij u*. Dan zou ze een bestelling opnemen, een schotel serveren en naar hem toe komen, onderwijl misschien wel een losse streng haar van haar wang blazend, als een gebaar dat tegelijkertijd iets verontschuldigends moest hebben en sympathie moest kweken. Ze zou een menu van een stapel pakken en hem naar een tafel leiden en weer druk in de weer gaan met andere zaken en op het juiste moment weer naar hem toe komen om de bestelling op te nemen.

Maar ze deed niets van dat alles.

Ze wierp een blik in zijn richting. Knikte niet. Keek alleen een seconde lang zijn kant op en toen weer weg. Ging door met waar ze mee bezig was. Wat op dat moment niet zo heel veel was. Al haar elf klanten zaten tevreden te eten. Ze zocht gewoon werk. Ze liep langs de tafels en informeerde of alles naar wens was en vulde koppen koffie bij waar nog geen centimeter uit was gedronken. Reacher keerde zich om en inspecteerde het glas van de buitendeur om te ontdekken of hij misschien een bordje met openingstijden over het hoofd had gezien. Om te kijken of ze misschien zouden gaan sluiten. Maar dat was niet zo. Hij inspecteerde zijn eigen spiegelbeeld om te ontdekken of er misschien iets aan zijn uiterlijk mankeerde, aan de manier waarop hij was gekleed. Maar dat was niet zo. Hij droeg een donkergrijze broek en een bijpassend donkergrijs overhemd, beide twee dagen eerder gekocht in Kansas in een outlet voor vakkleding. Outlets voor vakkleding waren zijn nieuwste ontdekking. Eenvoudige, sterke, goed gemaakte kleren voor redelijke prijzen. Perfect. Zijn haar was kortgeknipt en zat netjes. Hij had zich een dag geleden nog geschoren. Zijn gulp stond niet open.